

Valtion taideteostoimikunta

Palkintolautakunta

Yleinen taidekilpailu Oulun oikeustalon uudisrakennukseen, 2021

Aika: Ma 24.5.2021 klo 9:00-16:08

Paikka: Kokoustila Rausku, Hakaniemenranta 6, Helsinki

Läsnä: Valtion taideteostoimikunta
Henri Terho, puheenjohtaja
Jari Auer
Marja Helander
Liisa Kantanen
Paavo Paunu
Ari Pelkonen
Kirsti Saarikorpi
Nora Tapper

Eija Aarnio, palkintolautakunnan sihteeri

Heli Ahmio, kilpailun yhdyshenkilö

Asiantuntijoina klo 13:00-15:00

Leena Komulainen (Komulainen Arkkitehdit Oy); Maria Holthoer, sisustusarkkitehti (PES-Arkkitehdit),
Ahti Kontturi, käräjätuomari (Käräjäoikeus, Oulun oikeustalo); Kati Jokelainen, asiakaspäällikkö,
arkkitehti (Senaatti-kiinteistöt)

1. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Kilpailusääntöjen ja kilpailuohjelman tarkastaminen

Luettiin kilpailusäännöt ja kilpailuohjelma.

Todettiin, että kilpailu oli yleinen, kaikille avoin taidekilpailu, jonka valtion taideteostoimikunta järjesti yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Palkintolautakuntana toimi valtion taideteostoimikunta.

Kilpailuasiakirjat olivat ladattavissa ke 17.2.2021 alkaen valtion taideteostoimikunnan verkkosivuilta ja kilpailu päättyi ke 5.5.2021. Kilpailukielet olivat suomi, ruotsi ja englanti.

3. Ehdotusten kirjaaminen

Kirjattiin saapuneiksi 101 kilpailuehdotusta seuraavilta nimimerkeiltä. (ks. liite 1.)

4. Kilpailuehtojen täyttäminen ja mahdollinen hylkääminen

Todettiin, että 88 ehdotusta täyttivät kilpailuohjelmassa asetetut vaatimukset. 13 kilpailuehdotusta (ks. liite 1.) eivät täyttäneet kilpailuohjelman asettamia vaatimuksia, koska kilpailuehdotuksessa oli nähtävillä kilpailijan yhteystiedot, ehdotus tuli määräajan jälkeen tai kilpailuehdotus ei täyttänyt muodollisia vaatimuksia.

5. Yleisarvostelu

Taidekilpailun tarkoituksena oli löytää uudisrakennukseen ideoita sekä istuntosaleihin että aulatiloihin toteutettavista taideteoksista Oulun oikeustalon, Torikatu 34-40 käyttöön tulevaan uudisrakennukseen, Oulussa. Oulun oikeustaloon sijoittuvat Oulun käräjäoikeus, Pohjois-Suomen hallinto-oikeus, Ulosottolaitoksen ja Syyttäjälaitoksen Oulun toimipiste sekä tilat Rovaniemen hovioikeuden Oulussa toimitettaville pääkäsittelyille. Oikeustalokortteliin tulee lisäksi oikeusapu- ja edunvalvontatoimistojen sekä maahanmuuttoviraston (Migrin) tilat.

Toteutettavaksi voitiin valita yksi tai useampi teos, joka voi olla myös konsepti eri tiloissa tapahtuvasta sarjallisesta kokonaisuudesta. Taiteilijoilla oli mahdollisuus esittää useampaa teosta eri paikkoihin, joiden välillä voi olla temaattinen yhteys tekniikasta riippumatta. Teos tuli olla vaivattomasti ylläpidettävissä ja elinkaarikustannusten olla kohtuullisia. Arvostelussa kiinnitettiin erityisesti huomiota ehdotusten taiteelliseen laatuun sekä toteutus- ja kehityskelpoisuuteen.

Palkintolautakunta totesi, että kilpailu oli hyvätasoinen. Ehdotuksia tuli kumpaankin kohdepaikkaan, istuntosaleihin ja aulatiloihin. Kilpailuehdotuksissa oli otettu huomioon kilpailukohteen erityislaatuisuus ja hienotunteisuus käyttäjäkuntaa kohtaan. Uudisrakennuksen tilojen käytetyt materiaalit olivat inspiroineet taiteilijoita. Monissa ehdotuksissa oli mietitty teoksen ekologista elinkaarta. Palkintolautakunnan mielestä teosehdotukset olisivat voineet ottaa tilaa kolmiulotteisesti enemmän haltuun ja olla temaattisesti haastavampia.

Kilpailijoilla oli oikeus pyytää kilpailuja koskevia selvityksiä ja lisätietoja. Tarkentavia kysymyksiä tuli muun muassa siitä, voiko osallistua kilpailuun työryhmänä tai voiko lähettää kilpailuehdotuksen postuumisti, edesmenneeltä taiteilijalta. Kysyttiin myös toteutettavien teosten toteutuskustannuksista. Kilpailijat pyysivät myös lisämateriaaleja ja -kuvia aulatiloihin.

6. Voittajista päättäminen ja yläluokan arvioinnit

Teosehdotuksista valittiin yläluokkaan seuraavat viisi kilpailuehdotusta, joista merkittiin seuraavat arvioinnit:

023 Lacunae

Teosehdotus on lähtökohdaltaan käsitteellinen ja luo eri elementeillä konseptuaalista jännitettä. Teoskokonaisuus koostuu pronssiin valetuista, esittävästä kuvareliefeistä ja tekstielementeistä. Teoksen lähtökohdaksi on oikeustalossa käytetty kuvakieli, oikeuden symbolit: lakikirja, miekka ja vaaka. Vaneriseiniin jyrskivät tekstit ovat oikeustieteisiin liittyviä latinankielisiä sanoja. Sanat, joita on sijoitettu riita-, rikos- tai sovittelusalien aulatilojen yhteyteen, on valittu huolellisesti toimimaan oikeassa viitekehysessään.

024 Polut

Teosehdotus osoittaa mahdollisuuden, miten luonto voidaan tuoda osaksi arkkitehtonista tilaa. Aidoista oksista koostuva veistoksellinen kokonaisuus tuo tilaan hienovaraisia, liukuvia väriskaaloja, jotka ovat vuorovaikutuksessa perforoitujen taustaseinien luontoaiheiden kanssa. Risteilevät, eri vahvuiset ja pituiset oksat muistuttavat vaihtoehtoisista reiteistä ja haarat risteyskohdista, myös ihmiselämässä. Teoskokonaisuus on tunnelmaltaan lämmin, sympaattinen ja rauhoittava. Teoksessa käytetty luonnonmateriaali ottaa tilassa rohkeasti oman paikkansa.

047 Virta

Teos näyttyy katsojalle graafisena kuviona, viivana, joka mutkittellee seinäpinnoilla. Kuviot tuovat mieleen lintuperspektiivistä kuvatut jokiuomat. Teosehdotuksen toinen ilmentymä tuo katsojan lähelle veden ja valon heijastumia. Käsitteellisesti toteutettavat kuviot ovat lehtivalkokultaa, joka heijastaa valoa elävästi ja peilaa ympäristöään. Virtaavaa vettä on yleisesti käytetty vertauskuvana erilaisissa viittauksissa ja sitaateissa. Ehdotus on eheä konsepti, joka liittyy temaattisesti Oulun seutuun.

063 Loputon kuva

Teosehdotus lähtee toiston tematiikasta. Yksittäisistä erillisistä, mutta yhteensopivista elementeistä rakentuu maisemallisia panoraamoja. Sarja linovedoksia muokataan useamman vedoksen jatkumoksi. Taiteilija leikittelee kuva-aiheiden kanssa siten, että osa vedoksista voi olla toistettuna myös nurinkäännettynä tai peilikuvana. Aihepiirit käsittelevät Oulun seudun kuvastoa, merta, taivasta ja maaseutua.

075 Silmätysten

Kilpailuehdotus on mosaiikkimainen kooste valokuvista eri ihmisten silmistä ja katseista. Teos pyrkii luomaan katsekontaktitilanteita. Kooltaan pienistä yksittäisistä kuvista muodostuu katseiden matriisi. Teosehdotus herättää pohtimaan myös katsomiseen liittyviä konventioita, onko kyseessä vastavuoroinen katsomistilanne vai valvontaan ja kontrolliin pyrkivä asetelma. Silminnäkiä on tärkeässä roolissa oikeusprosessissa. Teoksen lähiluku paljastaa kanssaihmissämme ja heidän katseidensa välittämien tunnetilojen loputtoman kirjon.

Palkintolautakunta päätti, että

1. sijalle tulee nro 047, Virta, palkinto: 7 000 euroa.
2. sijalle tulee nro 063, Loputon kuva, palkinto: 4 000 euroa.
3. sijalle tulee nro 075, Silmätysten, palkinto: 3 000 euroa.

Tunnustuspalkinnon saajat, kumpikin 500 euroa

nro 023, Lacunae
nro 024, Polut

Palkinnot ovat verovapaita.
Kunniamainintoja ei jaettu.

7. Palkittujen ehdotusten toteuttaminen

Päätettiin, että lähdetään neuvottelemaan 1. ja 2. palkintosijalle tulleiden taiteilijoiden kanssa teosten jatkokehittämisestä ja toteutuksesta.

8. Nimimerkkikuorien avaaminen

Avattiin palkintoja saaneiden ehdotusten nimimerkkikuoret ja todettiin:

1. sija nro 047, Virta, taiteilija: Otto Karvonen
2. sija nro 063, Loputon kuva, taiteilija: Kai Rentola
3. sija nro 075, Silmätysten, taiteilija: Jouni Kaipia

Tunnustuspalkinnon saaneet:

nro 023, Lacunae, taiteilija: Hanna Råst
nro 024, Polut, taiteilija: Pia Hentunen

9. Tulosten julkistaminen ja online-näyttelystä päättäminen

Kilpailun tulokset julkistetaan to 3.6.2021 valtion taideteostoimikunnan verkkosivuilla. Palkitut ja kunniamaininnan saaneet kilpailutyöt sekä arvostelupöytäkirja ovat katsottavissa to 3.6.2021 – to 2.12.2021 kilpailun internetsivulla www.valtiontaideteostoimikunta.fi/oulun_oikeustalo-taidekilpailu. Palkitsemattomien ehdotusten aineisto tekijätietoineen tuhoetaan kuuden kuukauden päästä kilpailun ratkaisusta.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ma 24.5.2021 klo 16:08.

Vakuudeksi

Puheenjohtaja

Henri Terho

Kilpailun sihteeri

Eija Aarnio

Jari Auer

Marja Helander

Liisa Kantanen

Paavo Paunu

Ari Pelkonen

Kirsti Saarikorpi

Nora Tapper